

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 162/19
Luksemburgā, 2019. gada 19. decembrī

Spridums lietā C-390/18
Airbnb Ireland

Francija nevar prasīt, lai *Airbnb* būtu nekustamā īpašuma aģenta profesionālās darbības apliecība, jo šo prasību Francija nav paziņojusi Komisijai atbilstoši Direktīvai par elektronisko tirdzniecību

Savā 2019. gada 19. decembra spriedumā *Airbnb Ireland* (C-390/18) Tiesas virspalāta nosprieda, pirmkārt, ka tāds starpniecības pakalpojums, kura mērķis ir ar elektroniskas platformas palīdzību par atlīdzību nodibināt sakarus starp iespējamajiem īrniekiem un īslaicīgas izmitināšanas pakalpojumus piedāvājošajiem profesionālajiem vai neprofesionālajiem izīrētājiem, vienlaikus sniedzot arī vairākus ar šo pakalpojumu saistītus papildpakalpojumus, ir jākvalificē kā Direktīvas 2000/31 par elektronisko tirdzniecību¹ piemērošanas jomā ietilpstošs “informācijas sabiedrības pakalpojums”. Otrkārt, Tiesa uzskatīja, ka privātpersona var iebilst pret to, ka kriminālprocesā ar civilprasītāja piedalīšanos tai tiek piemēroti dalībvalsts pasākumi, kas ierobežo šāda pakalpojuma, kuru šī persona sniedz no citas dalībvalsts, brīvu apriti, ja šie pasākumi nav tikuši paziņoti atbilstoši minētās direktīvas 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrajam ievilkumam.

Pamatlieta ir saistīta ar kriminālprocesu, kas Francijā ierosināts, pamatojoties uz *Association pour un hébergement et un tourisme professionnels* (Profesionālās izmitināšanas un profesionālā tūrisma apvienība – *AHTOP*) iesniegtu pieteikumu par kriminālprocesa ierosināšanu ar civilprasītāja piedalīšanos pret *Airbnb Ireland*. *Airbnb Ireland* ir Īrijā dibināta sabiedrība, kas pārvalda elektronisku platformu, kura ļauj, samaksājot komisijas maksu, nodibināt sakarus, tostarp arī Francijā, starp profesionāliem un privātiem izmitinātājiem, kuri piedāvā īslaicīgas izmitināšanas pakalpojumus, un personām, kas šādu izmitināšanu meklē. *Airbnb Ireland* šiem izīrētājiem piedāvā arī tādus papildpakalpojumus kā veidne viņu piedāvājuma satura izklāstīšanai, civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, rīks īres maksas apmēra aplēsei un ar šiem izmitināšanas pakalpojumiem saistītie maksājumu pakalpojumi.

AHTOP, kas iesniedza pieteikumu kriminālprocesa ierosināšanai pret *Airbnb Ireland*, apgalvoja, ka šī sabiedrība ne tikai nodibina sakarus starp diviem līdzējiem ar eponīmas elektroniskās platformas palīdzību, bet arī veic nekustamā īpašuma aģenta darbību bez profesionālās apliecības, tādējādi pārkāpdama t.s. “Ogē” likumu [*loi Hoguet*], kas Francijā ir piemērojams personām, kuru profesionālā darbība ir darījumi ar nekustamo īpašumu. Savukārt *Airbnb Ireland* apgalvoja, ka šis tiesiskais regulējums katrā ziņā ir pretrunā Direktīvai 2000/31.

Iztaujāta par to, kā kvalificējams *Airbnb Ireland* sniegtais starpniecības pakalpojums, Tiesa, atsaukdamās uz spriedumu *Asociación Profesional Elite Taxi*², atgādināja, ka tad, ja starpniecības pakalpojums atbilst nosacījumiem, kas minēti Direktīvas 2015/1535³ 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā, uz kuru ir atsaucē Direktīvas 2000/31 2. panta a) punktā, tas principā ir “informācijas sabiedrības pakalpojums”, kas atšķiras no ar to saistītā secīgā pakalpojuma. Tomēr

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (Direktīva par elektronisko tirdzniecību) (OV 2000, L 178, 1. lpp.).

² Spriedums, 2017. gada 20. decembris, *Asociación Profesional Elite Taxi* (C-434/15); skat. arī paziņojumu presei 136/17.

³ Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV 2015, L 241, 1. lpp.).

citādi ir gadījumā, ja izrādās, ka šis starpniecības pakalpojums ir neatņemama sastāvdaļa tādā visaptverošā pakalpojumā, kura galvenais elements ir juridiski kā citādi kvalificējams pakalpojums.

Šajā lietā Tiesa uzskatīja, ka tāds starpniecības pakalpojums kā *Airbnb Ireland* sniegtais atbilst šiem nosacījumiem un ka starpniecības pakalpojumu ar izmitināšanas pakalpojumu vienojošo saišu iedaba nav tāda, kas ļautu izslēgt šā starpniecības pakalpojuma kvalificējamību par "informācijas sabiedrības pakalpojumu" un tādējādi - Direktīvas 2000/31 piemērojamību tam.

Lai uzsvērtu, ka šāds starpniecības pakalpojums pēc savas iedabas ir atdalāms no ar to saistītajiem izmitināšanas pakalpojumiem, Tiesa, pirmām kārtām, norādīja, ka šā pakalpojuma mērķis ir nevis vienīgi tūlītēji sniegt izmitināšanas pakalpojumus, bet gan būtībā nodrošināt rīku iepazīstināšanai ar izīrējamajiem mājokļiem un to meklēšanai, kas ļauj noslēgt īres līgumus nākotnē. Tādējādi šis pakalpojuma veids nav uzskatāms par visaptveroša izmitināšanas pakalpojuma gluži vienkāršu palīgpakalpojumu. Otrām kārtām, Tiesa uzsvēra, ka tāds starpniecības pakalpojums kā *Airbnb Ireland* sniegtais nekādā ziņā nav obligāti nepieciešams, lai varētu sniegt izmitināšanas pakalpojumus, jo šim nolūkam īrnieku un izīrētāju rīcībā ir daudzi citi kanāli, daži no kuriem pastāv jau izsenis. Trešām kārtām, Tiesa norādīja, ka no lietas materiāliem neizriet, ka *Airbnb* nosaka šo platformu izmantojošo izīrētāju prasīto īres maksu vai ierobežo tās apmēru.

Tiesa arī precizēja, ka pārējie *Airbnb Ireland* sniegtie pakalpojumi neliek apšaubīt šo konstatējumu, jo šie dažādie pakalpojumi gluži vienkārši papildina šīs sabiedrības sniegto starpniecības pakalpojumu. Turklāt tā norādīja, ka – atšķirībā no starpniecības pakalpojumiem, kas tika aplūkoti spriedumos *Asociación Profesional Elite Taxi* un *Uber France*⁴, – nedz šis starpniecības pakalpojums, nedz *Airbnb Ireland* piedāvātie papildpakalpojumi neļauj konstatēt, ka šī sabiedrība īstenotu noteicošu ietekmi uz izmitināšanas pakalpojumiem, ar kuriem ir saistīta tās darbība, ne prasītās īres maksas apmēra noteikšanas, ne īrnieku vai tās platformā īrei piedāvāto mājokļu atlases ziņā.

Tiesa turklāt izvērtēja, vai *Airbnb Ireland* var pamatlietā iebilst pret to, ka tai tiek piemērots tāds operatora iespēju brīvi no kādas citas dalībvalsts sniegt informācijas sabiedrības pakalpojumus ierobežojošs likums kā Ogē likums, tāpēc ka šo likumu Francija nebija paziņojusi saskaņā ar Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otro ievilkumu. Šajā ziņā Tiesa norādīja, ka apstākļi, ka šis likums bija pieņemts pirms Direktīvas 2000/31 stāšanās spēkā, neatbrīvo Franciju no pienākuma to paziņot. Pēc tam, iedvesmojusies no sprieduma *CIA Security International*⁵ argumentācijas, tā uzskatīja, ka minētajam pienākumam, kas ir būtiska procesuāla prasība, ir jāatzīst tieša iedarbība. No šā apstākļa tā secināja, ka privātpersona uz dalībvalstij esošā šāda pasākuma paziņošanas pienākuma neizpildi var atsaukties ne tikai pret šo privātpersonu vērsta kriminālprocesā, bet arī saistībā ar kaitējuma atlīdzības prasību, ko cēlusi kāda cita privātpersona, kas šajā procesā piedalās kā civilprasītājs.

ATGĀDINĀJUMS: Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁴ Spriedums, 2018. gada 10. aprīlis, *Uber France* ([C-320/16](#)); skat. arī paziņojumu presei [39/18](#).

⁵ Spriedums, 1996. gada 30. aprīlis, *CIA Security International* ([C-194/94](#)).